

udføre Arbejdet in natura for Betaling; man ogsaa tillade andre Kommuner at udføre det efter en vis Omgangsregel uden Betaling; thi jeg kan ikke indse, at det interesserer den lovgivende Magt at sige til en Kommune; hvor saa, at sige næsten alle Beboere ere enige om at ville udføre Arbejdet efter Omgangsreglen efter en bestemt Regel, at de desuagtet skulde være pligtige til at udføre det ved Betaling. Lad det være Kommuneraadene eller Sogneraadene Sag at afgjøre det med Kommunebeboernes Samtykke, om de ville lade Arbejdet betale, naar de udføre det in natura, eller om de ville lade være at betale det og lade det blive et rent Pligtarbejde, som det har været Skik hidtil. Dette er et Punkt, jeg vil sætte saa stor Pris paa, at, naar det ikke indføres i Loven, vil jeg paa ethvert Trin stemme imod denne. Jeg skal vogte mig saa meget som mulig for at komme ind paa Enkeltheder, men der er dog eet Punkt, som blev omtalt af det ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgfreds (Bonløffe), hvorved jeg vil gjøre en Bemærkning. Han sagde, at det var urigtigt, at der kun var sat en Tidsfrist af en Time imellem Tilsigelsen og det Tidspunkt, da den Vedkommende skulde kjøre, naar han skulde hente enten Læge eller Jordemoder, og det ærede Medlem mente da, at det burde hedde: „saasnart ske kan“. Dette tror jeg dog er aldeles forkert, thi det kan let tage saa lang Tid, at den, der trænger til Læge eller Jordemoder, slet ingen Nytte faar deraf. Det forekommer mig derfor, at det var meget mere hensigtsmæssigt at sige, at, hvis den, der bliver tilstaaet, er fraværende eller paa anden Maade er ude af Stand til at kjøre, skal Tilsigelsen ske til en Anden, hvis den Anden ogsaa er forhindret, saa til en Tredie osv. Dette er den naturlige Vej at gaa, som jeg tror er bleven benyttet, hvor man har foretaget saadan Tilsigelse, og enhver anden Fremgangsmaade forekommer mig at ville være aldeles uhensigtsmæssig. Hvad angaar det øvrige kommunale Pligtarbejde, saa tror jeg slet ikke, at der er saa skrækkelig stor Trang til at faae den nu bestaaende Ordning forandret, men jeg har heller ikke Noget imod, at man gaar ind paa en Forandring i den Henseende

og indfører den Bestemmelse, at det skal betales paa de Steder, hvor Sogneraadene eller $\frac{3}{4}$ af Kommunens Beboere ønske det; men hvor de derimod ønske det Modsatte, at beholde det udført uden Betaling, som det hidtil har været Skik og Brug, der forekommer det mig, at den lovgivende Magt slet ikke kan have nogen Interesse af bestemt at foreskrive, at det skal betales. Jeg finder det ogsaa passende med den Selbshjælp, som i Grundloven er tilstaaet Kommunerne, at de selv have den største Indflydelse paa Valget af den Maade, hvorpaa de ville udføre Arbejdet, thi det, som er af Interesse for Staten, er jo, at Veiene ere farbare, og at de Kjørser, som ikke kunne faas paa anden Maade, præsteres og præsteres efter en vis Regel. Men naar Kjørserne blive præsterede, og Veiene blive holdte farbare for Sne, forekommer det mig, at Staten ikke har Mere at fordrø. — Der var et Punkt, som blev omtalt af det ærede Medlem for Ringkjøbing Amts 5te Valgfreds (Clausager), hvori jeg er enig med ham, det nemlig, at naar den Kommune, hvorigennem en Landevei gaar, ikke selv kan besørge den fornødne Snekastning, saa maa enten Amtspartitionsfonden eller Statskassen betale den Hjælp, som den skal have fra andre Kommuner. Det kan ikke være en tilgrændsende Kommunes Pligt, der maaftte benytte Landeveien mindre end den Kommune, hvorigennem Landeveien gaar, at deltage i at holde den ryddelig, og, som det blev bemærket af det ærede Medlem, den Kommune, hvorigennem Landeveien gaar, sparer derved en Sognevei, den faar Landeveien vedligeholdt paa Amtspartitionsfondens Regning og faar derved betydelig mindre Beløstning paa sine Sogneveie, og den Nabokommune, som ikke grændser til Landeveien, kan maaftte have langt mere Betarbejde at udføre, end den Kommune, hvorigennem Landeveien gaar. Om saa ogsaa den Kommune, hvorigennem Landeveien gaar, skal have nogen større Byrde ved Snekastning, finder jeg, at den godt kan være tjent dermed, naar den paa den anden Side har mindre Betarbejde i det Hele. Kan den ikke forrette det, og der skal Hjælp til, saa forekommer det mig som sagt, at det maa være